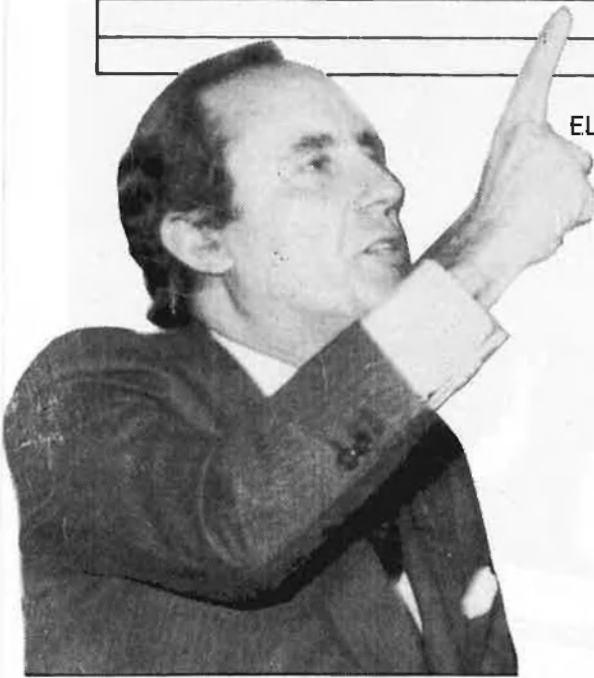

ELS PROBLEMES POLÍTICS DEL RETORN DEL FUNDADOR DE RUMASA

Ruiz Mateos, un intoxicador de primera

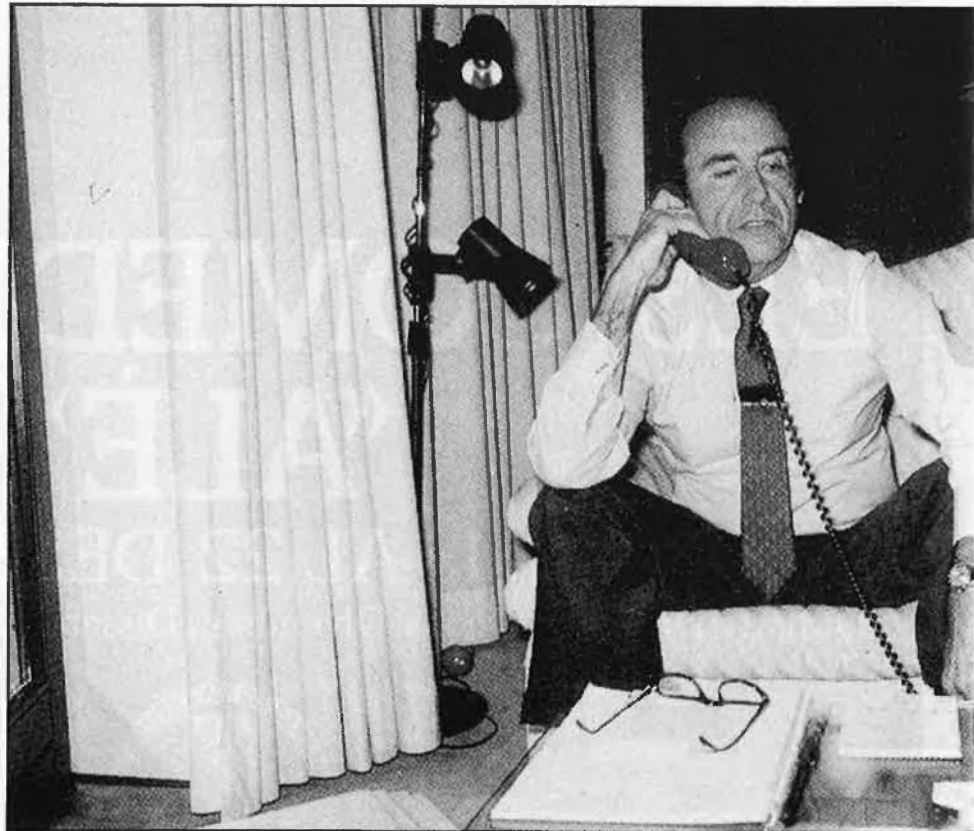
La concessió per part de les autoritats alemanyes de l'extradició a Ruiz Mateos i la seua arribada a Espanya plantegen més d'un problema en els medis polítics de Madrid.

Josep M. Sanmartí (Madrid)

Que l'afer Ruiz Mateos té un rerefons polític ningú no ho discuteix. Però els termes i l'abast d'aquesta estranya operació són encara desconeguts. Deixant de banda l'impacte polític que produí, i que encara provoca, l'expropiació de Rumasa el 23 de febrer de 1983, el retorn forçós de Jose Maria Ruiz Mateos i el seu empresonament (¿provisional?) a Alcalà-Meco plantegen una nova situació molt confusa, que les forces implicades no saben ben bé per on agafar. Si més no, cal tenir en compte diversos fets i indicis per anar seguint l'evolució d'aquesta vessant política del rocambolesc escàndol digne del fundador de Rumasa.

Per començar, ¿hi hagué cap mena de pacte entre els governs alemany i espanyol a l'hora d'aconseguir-ne l'extradició? ¿Ara com ara no n'hi ha cap prova, ni testimoni que hi hagi un acord polític subterrani, però tampoc no es pot negar que les autoritats judicials i administratives de la RFA foren sensibles a alguns arguments polítics adduïts per Ruiz-Mateos, cosa que explicaria les limitacions imposades per a l'acte d'extradició. Ruiz Mateos i els seus advocats insistiren molt en les falles de la democràcia espanyola, com per exemple la persistència de tortures i maltractaments o la politització i la corrupció d'alguns sectors de la justícia. Igualment, és estranya la negativa redona que el portaveu del govern, Javier Solana, féu el dia 4 pel que fa a una aplicació del Tractat d'Extradició a delictes fiscals, ampliació que

permetria una acusació i un processament més fonamentats contra Ruiz Mateos. Precisament, els alemanys havien deixat oberta aquesta possibilitat, que el govern espanyol refusa d'aprofitar, segurament per por a repercussions polítiques internes.

Experts en escàndols polítics

Només cal revisar l'equip d'advocats de Ruiz Mateos per comprovar

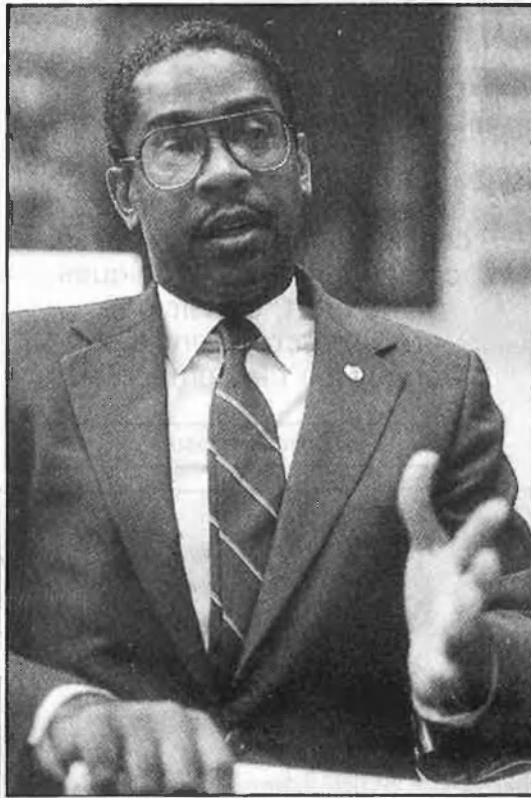
per on van els trets. Arthur Teele, el coordinador nord-americà, és un professional expert en escàndols polítics, com el dels Watergate. El seu lloctinent espanyol, Ramón Pelayo, fou una figura rellevant dins AP d'Andalusia. Durant unes hores formà part d'aquest equip Adolfo de Miguel, un advocat ultradretà conegut entre altres coses per la defensa de diversos implicats en el 23-F. En

aquest cas, l'evidència era tan descarada que Adolfo de Miguel fou substituït per Juan Córdoba, un catedràtic barceloní també amb experiència en escàndols polítics locals tan notables com el cas Banca Catalana o l'afer de Joan Cruixeres.

Ramón Pelayo ha fet declaracions contradictòries. D'una banda, ha demanat públicament que no es polititzi el juí, però, de l'altra, ha dit que defensar Ruiz Mateos vol dir defensar les nostres institucions i el nostre sistema contra unes actuacions antijurídiques i anti-constitucionals. Per a ell, aquest juí posarà a prova l'estat de dret a Espanya.

La dreta, i sobretot la ultradreta, s'afanya a recuperar Ruiz Mateos com un ariet antisocialista. El mateix dia de la seva arribada a Madrid, elements ultradretans,

antics directius de Rumasa, molts d'ells vinculats a l'Opus Dei, que han començat a formar una xarxa i a actuar com un grup de pressió i d'intoxicació, destinat a presentar el seu antic cap com una víctima de l'acció brutal concertada entre la gran banca i la burocràcia socialista.

A l'esquerra, Ruiz Mateos a Alemanya. A la dreta, el seu advocat, Arthur Teele Jr.

Un pols amb el govern socialista

El mateix Ruiz Mateos i la seva família donen alè contínuament a aquesta imatge. Torna a Espanya emmanillat i entre dos policies, però ell declara èmfaticament que se sent «enormement feliç de ser a Espanya», cosa que es veu que era el gran desig de la seva vida. I afegeix que ell triomfarà i que el govern caurà. Evidentment, el seu juí serà, d'una manera o altra, un segon, o un tercer pols amb el govern socialista, al qual no perdona haver-li enderrocant el seu imperi d'opereta. En aquests moments, tanmateix, el pitjor enemic de Ruiz Mateos no és el govern central, sinó el jutge Luis Lerga, un home considerat com a molt capacitat, valent i independent, el qual difícilment caurà en algun parany polític o intoxicador. Potser per això la premsa conservadora madrilenya n'ha demanat la substitució, això sí, adduint-hi raons tècniques menors.

Per acabar-ho d'adobar, dos dies després de tornar Ruiz Mateos, la directiva d'AP discutí si valia la pena aprofitar l'afer o no per atacar el govern en vespres electorals. Les opinions discrepans afavoriren els partidaris de no embolicar-se en aquesta fase de l'afer, a causa de la imatge, cada vegada més impresentable, de Ruiz Mateos i sobretot per por a les iras de l'alta finança, enemiga mortal del fundador de Rumasa. AP es limità a constituir una comissió de seguiment del procés d'expropiació i reprivatització del *holding*, procés en el qual el govern socialista s'ha fet un garbuix i no té els comptes clars.

El desconcert d'AP davant aquesta situació no és únic i és simptomàtic.

Tampoc el govern central no sap què fer, si bé la seva opinió oficial sobre Ruiz Mateos és clara: en el transcurs del debat sobre els pressupostos de l'estat per a 1986, dos dies abans de l'extradició, el ministre de finances, Carlos Solchaga, parlava de les «bandarrades» comeses per Ruiz Mateos amb Rumasa. El distanciament governamental, deixant l'afer exclusivament en mans dels jutges, prova el seu temor vers un assumpte que crema tot allò que toca, sobretot si es té en compte que s'acosten temps electorals molt complicats. No és convenient enfrontar-los amb un juí escandalós entre cames.

Potser el més encertat de tots fou el diputat alacantí Luis Berenguer, quan parlava de Ruiz Mateos com d'un «intoxicador de primera». Té tota la raó, i aquest és al capdavant el gran poder de Ruiz Mateos. Disposant encara d'una gran fortuna, amb un equip d'experts al darrere, amb uns sòlids nuclis agitadors procedents del *holding*, i sobretot amb la seva enorme capacitat per a l'espectacle demagògic i messiànic, que manté des de fa molts anys, Ruiz Mateos podria convertir fàcilment el seu procés en la nova versió del 23-F, salvades les diferències òbvies. Els mitjans de comunicació sense excepció ja li han posat l'escenari, el micròfon, els altaveus i el públic. Per aquesta raó, no s'entenen errors tan enormes com el dinar del dia quatre dels advocats defensors amb redactors dels diaris *Ya*, *ABC* i de l'agència Lid, marginant altres mitjans poderosos que pressionaren per assistir a aquest àpat-col·loqui polític. Caldria explicar-ho en clau política: són els únics mitjans que s'han arrengrerat a favor de «l'operació Ruiz Mateos». □

encapçalats per Mariano Sánchez Covisa, líder dels Guerrillers de Cristo Rey, es presentaren a l'aeroport de Barajas i més tard davant l'edifici de l'Audiència Nacional, on manifestaren el seu suport a l'extradit. Possiblement, aquesta presència espantà els defensors de Ruiz Mateos que no volen anar tan enllà, però si es mira bé, aquest no era l'aspecte pitjor. Entre els «manifestants» hi havia